

Uppföljning av lokalbehovsplan 2023

Barn- och utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Förskola	3
2.1 Nybyggnation	3
2.2 Översyn av verksamhetslokaler	5
3 Grundskola	5
3.1 Minskat elevunderlag	5
3,2 Kulturhus, Bjärred - Tomma lokaler i Bjärehovsområdet	6
3.3 Ny idrottshall i Karstorpsområdet.....	6
3.4 Fritidshem	7
3.5 Omställning	7
4 Kost	7
4.1 Anpassning av kök i Lärkans förskola.....	7
4.2 Kök i särskilt boende i norra kommundelen	8
4,3 Kök i Domedejla förskola – Renovering – omställning till tillagningskök.....	8

1 Inledning

Samhällbyggnadsförvaltningen (SBF) och förvaltningen för utbildning, kost, kultur och fritid (UKF) har under år 2022 genomfört en kommungemensam lokalbehovsutredning där verksamhetsperspektiv, samhällsbyggnadsperspektiv och kommungemensamt perspektiv beaktas samlat.

Utredningen sammanställer en föreslagen inriktning för utveckling och hänförliga lokalbehov för respektive verksamhetstyp. Inriktningen ligger till grund för den strategi som utgör projektets övergripande målsättning och ska skapa framtida förutsättningar för Lomma kommun att fatta beslut om åtgärder i lokalresurser som beaktar den långsiktiga lokalförsörjningen utan att skapa låsningar/motsättningar utifrån framtida prognostiserade lokalbehov.

I samband med uppföljningen av lokalbehovsplanen 2022 presenterade samhällsbyggnadsförvaltningen olika lokaliseringalternativ när det gäller kulturhus, Bjärred, nya lokaler för förskolan i Bjärehovsområdet samt för idrottshall i Karstorsområdet.

I lokalbehovsplan 2023 ges förslag till beslut i de olika projekt som lyfts fram. De beslut nämnden fattar har överlämnats till kommunstyrelsen som underlag inför kommunfullmäktiges beslut om budget 2024 - 2027.

Nedan visas resultaten av den uppföljning som genomförts sedan planen fastställdes.

2 Förskola

2.1 Nybyggnation

Bakgrund

Barn- och utbildningsnämnden har i lokalbehovsplan 2022 föreslagit att nya de lokaler där Trollets och Äpplegårdens förskola bedriver verksamheter ersätts med nya lokaler. Nya lokaler med upp till 12 avdelningar föreslås byggas i Bjärehovsområdet. De nya lokalerna är tänkta att ersätta befintliga lokaler i förskolorna Trollet, Äpplegården och Lärkan och ska vara klara 2028.

Planarbete

Som ett första steg i arbete har en förstudie över Bjärehovsområdet tagits fram av samhällsbyggnadsförvaltningen. I förstudien presenteras bland annat lokalisering av en förskola med 12 avdelningar. Planledningsgruppen har ställt sig bakom en inriktning som innebär en byggnad på den norra delen av de tomten, det vill säga där Trollets förskola ligger idag. Förstudien kommer att föreläggas kommunstyrelsen för ställningstagande om att påbörja arbetet med detaljplan för området. Kommunstyrelsen har behandlat ärendet 2023-04-26.

Arbete pågår med detaljplan för Bjärreds vångar etapp 2. Utbyggnad av områdets kvarter avslutas successiv mellan åren 2028 klar 2037. I detaljplan finns mark för förskola med 6 avdelningar.

Investeringsbudget

Förvaltningen bedömer att arbetet med investeringsplanering behöver påbörjas snarast så politiskt ställningstagande om eventuell budgetering kan göras. För bedöma att investeringskostnaderna behöver förvaltningen ett inriktningsbeslut från nämnden vad förskolans storlek och lokalisering. Som underlag för nämndens inriktningsbeslut presenteras några alternativ nedan.

Kort om de förskolor som berörs

- Trollets förskola består av sju avdelningar. En av de sju avdelningarna bedrivs som uteavdelning.
- Äpplegårdens består av fyra avdelningar. Förskolan har för närvarande tre avdelningar öppna.
- Lärkans förskola består av två avdelningar.

Sammantaget innebär detta att de tre förskolorna har 12 avdelningar (varav 11 är i drift vårterminen 2023) och en uteavdelning.

Några alternativ

En förskola med 12 avdelningar byggs, där Trollets förskola ligger idag

En förskola med 12 avdelningar rymmer de barn som finns i förskolorna Trollet, Äpplegården och Lärkan idag.

Alternativet innebär att alla avdelningar samlas i en byggnad. Beslut behöver fattas om att förskolorna Trollet, Äpplegården och Lärkan samlas i samma lokaler. Alternativet medger inte tillväxt, vilket krävs från och med 2027, utifrån senast tillgängliga data i befolkningsprognosen.

En förskola med 10 avdelningar byggs, där Trollets förskola ligger idag

En förskola med 10 avdelningar rymmer de barn som finns i förskolorna Trollet och Äpplegårdens förskola.

Alternativet innebär att förskolorna Trollet och Äpplegården samlas i en byggnad. Lärkans förskola bedrivs i nuvarande form. På sikt behöver köket anpassas. Alternativet medger inte tillväxt, vilket krävs från och med 2027, utifrån senast tillgängliga data i befolkningsprognosen.

Bedömning rörande behov av ytterligare en förskola i norra kommundelen

Det är svårt att göra bedömningar långt fram i prognosperioden. Förvaltningen ser i befolkningsprognosen för 2023 tillväxt med ungefär 100 barn i åldersgruppen 1 – 5 år från och med 2027. En stor del av befolkningsutvecklingen är en följd av planerad utbyggnad i Bjärreds vångar. Förvaltningen föreslår därför nämnden att särskilt bevaka befolkningsutvecklingen i norra kommundelen och beakta att behov av ytterligare en förskola, som byggs i Bjärreds vångar. Denna utveckling behöver följas noggrant och när tillförlitliga data finns kommer eventuellt behov att aviseras.

Uppföljning

I beredning av ärendet konstateras att 12 avdelningar som kan byggas i Bjärehovsområdet. Dessa avdelningar kan ersätta nuvarande lokaler i förskolorna Trollet, Äpplegården och Lärkan.

Denna ökning av antalet barn som befolkningsprognosen visar efter 2030 motsvarar ytterligare cirka 14 förskoleavdelningar. Dessa avdelningar rekommenderas byggas i två förskolor. Två förslag till lokalisering av dessa förskolelokaler har diskuterats. Bjärreds vångar, som tidigare föreslagits, samt Löddesnäsområdet, där översyn av området i sin helhet redan är planerad.

Förslag till beslut

- Nya förskolelokaler med upp till 12 avdelningar föreslås byggas i Bjärehovsområdet. De nya lokalerna är tänkta att ersätta befintliga lokaler i förskolorna Trollet, Äpplegården och Lärkan. Färdigställande år 2028.
- Avvakta ställningstagande gällande byggnation av förskola i Bjärreds vångar och i Löddesnäsområdet till. Frågan följs upp inom ramen för nämndens arbete med lokalbehovsplanering 2024.

2.2 Översyn av verksamhetslokaler

Bakgrund

Förvaltningen noterar att några av förskolornas lokaler är slitna och i behov av underhåll. Förvaltningen önskar därför att en generell översyn görs för att kartlägga de underhålls- och renoveringsbehov som finns och göra en tidplan för att när åtgärder kan vidtas.

Förfrågan om förstudie gällande översyn av kommunens förskolor har översänts till SBF. Åtterrapporering av genomförd översyn sker vid uppföljningen av lokalbehovsplanen under hösten 2023.

Uppföljning

Samhällsbyggnadsförvaltningen har under 2022 - 2023 utfört statusbesiktningar i lokalbeståndet. Utifrån detta har en strategisk underhållsplan med 10-årshorisont, tagits fram under 2023.

Underhållsplanen ska ge svar på:

- Vad som behöver göras
- När det behöver göras
- Vad underhållet kommer att kosta

I internhyressystemet anges nedanstående prioriteringsordning beträffande fastighetsunderhållet.

1. Personsäkerhet (inkl. lekutrustning)
2. Driftsäkerhet/tillförlitlighet
3. Myndighetskrav
4. Byggnadens klimatskärm och goda bestånd
5. Inre ytskikt
6. Yttre miljö

Mycket av det som ur verksamhetsperspektiv associeras med "standard" är kopplade till p.5-6. Stämmer inte avsatta medel överens med föreliggande behov innebär prioriteringsordningen att dessa punkter får minst utrymme i det årliga underhållet efter som huvuduppdraget med underhållet är att säkerställa eftersträvd långsiktighet, det vill säga fastighetens fortlevnad. Med hjälp av att den strategiska underhållsplanen åskådliggör ovan nämnda punktsatser ökar sannolikheten för att tilldelade medel stämmer bättre överens med det föreliggande behovet för aktuellt år. Den strategiska underhållsplanen ligger till grund för Samhällsbyggnadsnämndens förslag till investeringsbudget.

Förslag till beslut

- Ingen ytterligare åtgärd föreslås år 2023. Frågan följs upp inom ramen för nämndens arbete med lokalbehovsplanering 2024.

3 Grundskola

3.1 Minskat elevunderlag

Bakgrund

Minskat elevunderlag noteras under planperioden. Ett sätt att möta de minskade elevunderlaget är att anpassa det totala antalet paralleller per årskurs. En organisation med ett anpassat antal paralleller skapar mer hållbara planeringsförutsättningar för rektors inre organisation.

Uppföljning

Genomlysning av grundskolans organisation har gjorts i samband med handläggning av skolval

2024. Med utgångspunkt i den utredningens resultat kommer anpassningar av organisationen att göras. Vidare har barn- och utbildningsnämnden, vid sammanträdet 2023-10-10, beslutat att pausa intaget av förskoleklasser på Pilängskolan samt Löddesnässkolan från och med höstterminen 2024.

Förslag till beslut

- Frågan följs upp inom ramen för nämndens arbete med lokalbehovsplanering 2024.

3.2 Kulturhus, Bjärred - Tomma lokaler i Bjärehovsområdet

Bakgrund

I Bjärred planeras för kulturhus. Kulturhuset ersätter kulturskola och bibliotek i Bjärehovskolan, vissa lokaler i Vinstorp samt medborgarhuset. Nämnden har tidigare pekat på att en sådan förändring skulle innebära att lokaler tomställs i Bjärehovskolan. Denna fråga behandlas som en del i projekteringen av kulturhus, Bjärred.

Kommunfullmäktige har i budget för 2023 och plan för ekonomi 2024 - 2026 beslutat att projektets budget ska uppgå till 145 mnkr, jämnt fördelat på 2025 och 2026. Detta innebär en preliminär tidplan där detaljplan, utredningar och projektering utförs under 2023 och 2024 samt detaljprojektering och byggnation 2025 och 2026. Beroende på beslutat innehåll, inriktning samt önskad process kan tidplan och investeringsbelopp därför behöva justeras.

En förvaltningsöverskridande projektorganisation, som kommer att arbeta vidare med behovsutredning, lokalisering och utformning under 2023, har tillsatts. KSAU samt ordförande för KFN respektive SBN utgör politisk styrgrupp (kommunens Lokalförsörjningsgrupp utgör beredande styrgrupp).

Förslag till beslut

- Ingen ytterligare åtgärd föreslås år 2023. Frågan följs upp inom ramen för nämndens arbete med lokalbehovsplanering 2024.

3.3 Ny idrottshall i Karstorsområdet

Bakgrund

Ny idrottshall i Karstorsområdet behövs för att nuvarande lokaler inte kan nyttjas effektivt. Skälen till detta är att hallen endast kan delas för de lägre årskurserna, omklädningsrummen inte tillgodoser verksamhetens behov samt att idrottshallens entré upplevs för trång. Detta medför en otillfredsställande arbetsmiljö för både elever och personal och försämrar förutsättningen att uppnå läroplanens mål.

Förslaget till ny idrottshall i karstorsområdet visar att hallen inryms inom befintlig plan. I förslaget är skolans behov det centrala. Detta innebär att den utformning som föreslås inte är dimensionerad för eventuella behov hos föreningarna kopplat till läktare och så vidare. En större läktare (300+ sittplatser) kommer inte att inrymmas inom befintlig plan.

Kommunfullmäktige har i budget för 2023 och plan för ekonomi 2024 - 2026 beslutat att projektets budget ska uppgå till 75 mnkr, fördelat över 2024 och 2025.

Förprojektering pågår och förfrågningsunderlag tas fram under våren 2024.

Uppföljning

Arbetet med den nya idrottshallen planeras bli föremål för upphandling under våren 2024 och byggstart sker under hösten 2024. Driftstart är planerad till terminsstart hösten 2025.

Förslag till beslut

- Frågan följs upp inom ramen för nämndens arbete med lokalbehovsplanering 2024.

3.4 Fritidshem

Bakgrund

Förvaltningen ser att det, sedan några år tillbaka, finns ett behov av lokalyta för fritidshem för de yngre eleverna och fritidsklubb för de äldre eleverna i Karstorpskolan. Detta behov tillgodoses genom en tillfällig paviljongbyggnad i området. Paviljongen ska återlämnas sommaren 2023. I planeringen av Linnéaskolan fanns lokaler för fritidshem medtagna. De elever som nu finns i Linnéaskolan kräver samtliga lokaler. Detta medför lokalbehov för fritidshemsverksamheten.

Uppföljning

Genomlysning av grundskolans organisation har gjorts, av barn- och utbildningsnämnden, i samband med handläggning av skolval 2024. Med utgångspunkt i den utredningens resultat bedömer förvaltningen att det finns möjlighet att erbjuda fritidshemsplats i befintliga lokaler.

Förslag till beslut

- Ingen ytterligare åtgärd föreslås år 2023. Frågan följs upp inom ramen för nämndens arbete med lokalbehovsplanering 2024.

3.5 Omställning

Bakgrund

Förvaltningen konstaterar att det behövs fler slöjdsalar i Karstorpskolan. För att lösa det behovet ser förvaltningen en möjlighet att omställa befintlig paviljong vid Skeppets förskola till slöjdsalar.

Uppföljning

Omställningen av lokalerna sker som en del samhällsbyggnadsnämndens mindre investeringar.

Förslag till beslut

- Frågan följs upp inom ramen för nämndens arbete med lokalbehovsplanering 2024.

4 Kost

4.1 Anpassning av kök i Lärkans förskola

Bakgrund

Kostverksamheten bedömer att köket i Lärkans förskola på längre sikt behöver anpassas. Verksamheten bedömer dock att köket kommer att vara i funktion de närmaste åren, men att en anpassning behöver göras härefter.

Förvaltningen ser att verksamheten fungerar på ett tillfredsställande sätt i befintliga lokaler idag. Ska förskolan vara i fortsatt drift kommer köket dock att behöva moderniseras och renoveras. Utifrån tekniskt perspektiv (teknisk status) rekommenderas ingen sådan åtgärd utan att vidtaga större fastighetsövergripande åtgärder.

Förslag till beslut

- Ingen ytterligare åtgärd föreslås år 2023. Frågan följs upp inom ramen för nämndens arbete med lokalbehovsplanering 2024.

4.2 Kök i särskilt boende i norra kommundelen

Bakgrund

Tillagning av mat till äldreomsorgen sker i Lerviks förskolas kök. Nämnden konstaterar att detta kök är underdimensionerat och inte klarar en eventuell utökning av mat till äldreomsorgen (BUN § 35/21).

Socialnämnden bedömer att det till år 2027 finns behov av ett nytt särskilt boende med 60 lägenheter (Budget 2022:53). Socialnämnden planerar att lokalisera boendet i Bjärred. Boendet kommer att omfatta tillagningskök. Kostverksamheten föreslår att detta tillagningskök ges en kapacitet som medger tillagning av all mat till äldreomsorgen. Detta frigör kapacitet i köket i Lerviks förskola så att all mat till den förskolan kan lagas i det egna köket.

Nytt kök kommer att inarbetas i projekteringen av det särskilda boende (SÄBO) som socialnämnden planerar i Bjärred, med driftstart år 2029.

Uppföljning

Samhällbyggnadsförvaltningen ser att projektet följer fastställd tidplan. Detta innebär att ett nytt kök kan vara klart år 2029.

Förslag till beslut

- UKF – förvaltningen medverkar i projekteringen i de delar som avser tillagningskök. Frågan följs upp inom ramen för nämndens arbete med lokalbehovsplanering.

4,3 Kök i Domedejla förskola – Renovering – omställning till tillagningskök

Bakgrund

Förvaltningen har noterat att köket i Domedejlas förskola är slitet och i behov av underhåll. Köket kommer därför att renoveras. I samband med renoveringen ser kostverksamheten en möjlighet att omställa köket från mottagningskök till tillagningskök.

Genom omställningen kan enhetens matsvinn minskas. Kostnaden för omställningen är relativt låg och ryms inom ramen för mindre investeringar.

Uppföljning

De föreslagna åtgärderna för att åstadkomma den omställning som verksamheten önskar kommer att hanteras som en mindre investering i samband med att underhållsåtgärderna utförs.

Förslag till beslut

- Ingen ytterligare åtgärd föreslås. Förvaltningen följer upp ärendet.